Euroopa Parlament
2019-2024

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

2023/2169(DEC)

24.1.2024

ARVAMUS

Esitaja: kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Saaja: eelarvekontrollikomisjon

Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ameti (Europol) 2022. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta
(2023/2169(DEC))

Arvamuse koostaja: Tomáš Zdechovský

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon palub vastutaval eelarvekontrollikomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. tunneb heameelt selle üle, et Euroopa Kontrollikoda (edaspidi „kontrollikoda“) kinnitas, et Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ameti (edaspidi „Europol“) 2022. aasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tehingud on kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed;

2. väljendab heameelt selle üle, et Europol viis ellu eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni soovitatud meetmed, mis puudutasid sisekontrolli, andmekaitset ja välissuhtlust, ning võttis kuulda kontrollikoja tähelepanekuid, eelkõige seoses võimaliku huvide konflikti hindamise protsessiga; peab kiiduväärseks ka muid meetmeid, mis on seotud soolise mitmekesisusega ja haldusmenetluste digitaliseerimisega; väljendab heameelt selle üle, et komisjoni infosüsteemide ja vahendite kasutamise abil toimub digitaliseerimine ka personalihalduse ja lepingute haldamise valdkonnas;

3. tuletab meelde, et kontrollikoda esitas tähelepaneku kolme Madalmaade lähetatud riikliku eksperdi päevarahaga seotud tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta; tuletab meelde, et Europol tegi 2022. aastal kindlaks ja avalikustas, et seoses kolme Madalmaade lähetatud eksperdi päevarahaga on tehtud 155 553 euro suurune enammakse; võtab teadmiseks Europoli vastuse, et kooskõlas finantsmääruse 2018/1046 artiklis 101 sätestatud nõuetega otsustas Europol enammakstud summa sissenõudmisest loobuda, et lähetavate asutustega säiliks usalduslik suhe ja koostöö; väljendab heameelt selle üle, et Europol tõhustas eelkontrolli, sealhulgas vahendite eraldamist, et edaspidi saaks enne maksete tegemist anda asjaomaste rahaliste õiguste seaduslikkuse kohta päriselt kindluse;

4. tuletab meelde kontrollikoja tähelepanekut liikmesriigi politsei tegevuse rahastamiseks mõeldud tegevustoetusega seotud tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta; märgib, et kontrollikoda täheldas, et osa toetusest, s.o 0,2 miljonit eurot, oli eeskirjadevastane; võtab teadmiseks Europoli vastuse, milles selgitati, et tegevustoetus oli seotud ühe liikmesriigi koordineeritavate eriuurimisüksuste tegevusega, mistõttu oli käibemaks finantsmääruse 2018/1046 artikli 186 lõike 4 punkti c ja toetuste haldamist käsitlevate komisjoni rakendussuuniste kohaselt rahastamiskõlblik; väljendab heameelt selle üle, et Europol hindab käibemaksu rahastamiskõlblikkust tegevustoetuste puhul, võttes arvesse kontrollikoja tähelepanekuid;

5. märgib rahuloluga, et 2022. aastal kiitis Europol seoses viie mitmeaastase strateegilise prioriteediga heaks 98 068 operatiivtoetust ja toetas 2758 operatsiooni; võtab teadmiseks Europoli tegevuse, mis kajastab 2022. aasta tööprogrammi, sealhulgas operatiivinfotehnoloogia ja infohaldussuutlikkuse arendamine, tegevuse koordineerimine, võitlus raske ja organiseeritud kuritegevuse, küberkuritegevuse, finants- ja majanduskuritegevusega, terrorismivastase võitluse strateegiline ja analüüsialane koordineerimine ja korraldamine, toetus ja haldus; väljendab heameelt Europoli koostöö üle Ukrainaga ning liikmesriikidele ja piiriäärsetele riikidele sõja tõttu antud toetuse suurenemise üle aasta alguses; väljendab heameelt selle üle, et Europol peatas koostöö Venemaaga;

6. märgib, et 16. septembril 2022 taotles Euroopa Andmekaitseinspektor, et Euroopa Liidu Kohus tühistaks muudetud Europoli määruse kaks sätet, nimelt artiklid 74a ja 74b, väites, et need kahjustavad rängalt üksikisikute isikuandmete õiguskindlust ja ohustavad Euroopa Andmekaitseinspektori sõltumatust; võtab ühtlasi teadmiseks Üldkohtu 6. septembri 2023. aasta määruse kohtuasjas T-578/22, millega tunnistati Euroopa Andmekaitseinspektori hagi muudetud Europoli määruse kohta vastuvõetamatuks, ning mis puudutab vaidlustatud sätete võimalikku mõju Euroopa Andmekaitseinspektori 3. jaanuari 2022. aasta otsusele, ei saa Euroopa Andmekaitseinspektor oma hagi põhjendamisel neile tugineda; märgib, et Euroopa Andmekaitseinspektor kaebas kohtuasjas T-578/22 tehtud otsuse edasi ja talle on antud volitused teha järelevalvet Europoli isikuandmete töötlemise seaduslikkuse üle määruse (EL) 2016/794 alusel; väljendab heameelt, et Europol tegi pingutusi, et Euroopa Andmekaitseinspektori soovitusi rakendada, ja peab eelkõige kiiduväärseks, et kõikidele enne muudetud Europoli määruse jõustumist saadud andmetele on vahepeal määratud andmesubjekti kategooria;

7. märgib, et Europol jätkas eu-LISAga tihedat koostööd, et hakata ELi reisiinfo ja -lubade süsteemi (ETIAS) sisestatud reisiloataotluste andmeid automaatselt Europoli andmete alusel kontrollima; märgib, et ETIASe töölerakendamine lükati nõukogu otsusega edasi 2023. aasta novembrisse; peab kiiduväärseks, et Europol laiendas 2022. aastal Euroopa Prokuratuuriga koostööd, arvestades, et aasta lõpuks oli ta toetanud 21 suurt Euroopa Prokuratuuri operatsiooni maksupettuste valdkonnas;

8. märgib, et muudetud Europoli määrus, mis jõustus 28. juunil 2022, nõuab Europoli tegevuse üle suuremat järelevalvet, näiteks Europolis põhiõiguste ametniku (kes on kohustatud aru andma otse tegevdirektorile) ametikoha loomise ja täitmise kaudu; rõhutab ühtlasi, et Europoli pädevuse laiendamine seoses liikmesriikide toetamisega ning koostööga eraõiguslike isikute, kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega nõuaks täiendavate sisemiste ja väliste järelevalvemehhanismide loomist, et tagada ELi õiguse järgimine ja põhiõiguste kaitse;

9. tuletab meelde järeldusi, mis sisaldusid Europoli käsitleva Euroopa Andmekaitseinspektori 16. detsembri 2022. aasta auditiaruandes, milles auditeeriti Europoli valduses olevate kolmandate riikide kodanike andmekogumite erikontrolle; tuletab meelde, et Euroopa Andmekaitseinspektor leidis, et partnerite poolt alaealiste (sealhulgas alla 15-aastaste alaealiste) kohta esitatud teabe hindamise üldine protsess on selge ja hästi välja töötatud; tuletab meelde, et Euroopa Andmekaitseinspektor leidis mitu juhtumit, kus samal astmel kahtlustuse omistamine (klassifikatsiooni mõttes) selliste alaealiste andmetele, kes on organiseeritud kuritegeliku rühmituse laiemas raamistikus ilmselt seotud suhteliselt väikeste rikkumistega, ei pruugi „range proportsionaalsuse“ künnisele vastata; rõhutab, et Europolil on kohustus järgida Europoli määruse artikli 30 lõikes 1 sätestatud range proportsionaalsuse põhimõtet;

10. võtab teadmiseks, et meedias on esitatud väiteid selle kohta, et Europoli endistel töötajatel on huvide konflikt; tuletab meelde, et ombudsman algatas 20. detsembril 2023 uurimise selle kohta, kuidas Europol käsitles kahe endise töötaja tööleasumist ametikohal, mis on seotud võitlusega, mida peetakse internetis laste seksuaalse väärkohtlemise vastu; märgib, et amet vastas, et ta vaatas esitatud väited läbi ja andis muu hulgas teada, et endiste töötajate puhul ei ole huvide konflikti tuvastatud; nõuab väidete põhjalikku uurimist ja eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale

institutsioonile tulemustest teatamist.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	23.1.2024
Lõpphääletuse tulemus	+: 54 –: 2 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Magdalena Adamowicz, Abir Al-Sahlani, Katarina Barley, Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Jorge Buxadé Villalba, Damien Carême, Patricia Chagnon, Lena Düpont, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Cornelia Ernst, Nicolaus Fest, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Andrzej Halicki, Evin Incir, Sophia in ‘t Veld, Patryk Jaki, Marina Kaljurand, Assita Kanko, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Erik Marquardt, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Diana Riba i Giner, Isabel Santos, Birgit Sippel, Vincenzo Sofo, Tineke Strik, Jana Toom, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Elena Yoncheva, Javier Zarzalejos
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Cyrus Engerer, José Gusmão, Beata Kempa, Leopoldo López Gil, Janina Ochojska, Anne-Sophie Pelletier, Bergur Løkke Rasmussen, Róża Thun und Hohenstein, Maria Walsh, Tomáš Zdechovský
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Andrus Ansip, Hildegard Bentele, Maria da Graça Carvalho, Marisa Matias, Caroline Nagtegaal

LISA: ÜKSUSED VÕI ISIKUD, KELLELT ARVAMUSE KOOSTAJA SAI SISENDMATERJALI

Arvamuse koostaja sai arvamuse koostamisel sisendmaterjali järgmistelt üksustelt või isikutelt:

Üksus ja/või isik
European Union Agency for Law Enforcement (“EUROPOL”)

Eespool esitatud loetelu koostamise eest vastutab ainuisikuliselt arvamuse koostaja.

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

54	+
ECR	Jorge Buxadé Villalba, Patryk Jaki, Assita Kanko, Beata Kempa, Vincenzo Sofo
ID	Nicolaus Fest, Tom Vandendriessche
PPE	Magdalena Adamowicz, Hildegard Bentele, Maria da Graça Carvalho, Lena Düpont, Andrzej Halicki, Jeroen Lenaers, Leopoldo López Gil, Janina Ochojska, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Maria Walsh, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Renew	Abir Al-Sahlani, Andrus Ansip, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Sophia in 't Veld, Moritz Körner, Caroline Nagtegaal, Maite Pagazaurtundúa, Bergur Løkke Rasmussen, Róża Thun und Hohenstein, Jana Toom
S&D	Katarina Barley, Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Cyrus Engerer, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Evin Incir, Marina Kaljurand, Łukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Isabel Santos, Birgit Sippel, Elena Yoncheva
The Left	Cornelia Ernst, José Gusmão, Marisa Matias, Anne-Sophie Pelletier
Verts/ALE	Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Damien Carême, Alice Kuhnke, Erik Marquardt, Diana Riba i Giner, Tineke Strik

2	-
ID	Patricia Chagnon
NI	Milan Uhrík

0	0

Kasutatud tähised:
+ : poolt
- : vastu
0 : erapooletu